

SODININKŲ BENDRIJA „AUŠRA“

Įmonės kodas 191490458
El. paštas: info@sb-ausra.lt

Adresas: Visorių sodų 14-oji g. Nr. 6, Vilnius
Internetinis puslapis: www.sb-ausra.lt

Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai prie Aplinkos ministerijos

A. Vienuolio g. 8, 01104 Vilnius

Tel. Nr. (8 5) 272 2748 El. p. info@vtpsi.lt

SKUNDAS

Dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos atsakymo įvertinus pasiūlymus dėl teritorijų planavimo dokumento Nr. K-VT-13-18-109

2019-12-20, Vilnius

Planavimo organizatoriui Vilniaus miesto savivaldybės administracijai (toliau – Vilniaus miesto savivaldybė) parengus apie 26,16 ha teritorijos detaliojo plano Mykolo Lietuvos gatvei tiesti (toliau – Detalusis planas) sprendinius ir vykstant visuomenės informavimui, sodininkų bendrija „Aušra“ (toliau – Pareiškėja arba Bendrija) susipažinusi su sprendiniais pateikė pasiūlymus. Pasiūlymuose prašoma atsižvelgti į tai, jog Detaliojo plano sprendiniais yra pažeidžiami STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ reikalavimai, nes Detaliajame plane nenumatyta galimybė planuojamoje Mykolo Lietuvos gatvėje ties Noragiškių gatve įrengti sankirtą, o planuojama sankryža su šviesoforu, numatant galimybę iš B kategorijos gatvės sukurti į D kategorijos gatvę, kas sąlygos tranzitinio eismo galimybę.

2019-12-13 d. gautas Vilniaus miesto savivaldybės atsakymas Nr. A51-120669/19(3.3.16.1E-AD24) „Dėl parengtų apie 26,16 ha teritorijos detaliojo plano Mykolo Lietuvos gatvei tiesti sprendinių“ (toliau – Atsakymas), kuriame nurodoma, jog Pareiškėjos pasiūlymas buvo aptartas 2019-11-26 vykusio viešo svarstymo metu ir nutarta, kad pagal Detalųjį planą nutiesus Mykolo Lietuvos gatvę Noragiškių gatvės laikina jungtis su Geležinio Vilko gatve turi būti nutraukta, kas panaikins galimą tranzitinio eismo galimybę.

Pareiškėjos vertinimu, Atsakyme nurodomi argumentai yra nepagrįsti, o Detaliojo plano sprendiniai prieštarauja teisės aktų reikalavimams, dėl ko vadovaujantis LR Teritorijų planavimo įstatymo 37 str. 2 d., teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai – Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai – nepraleidus nustatyto 10 d. d. termino teikiamas šis skundas.

Vilniaus miesto savivaldybė pateikdama Atsakymą neatsižvelgė į tai, kad Detaliojo plano sprendiniai prieštarauja teisės aktų reikalavimams, dėl ko, Pareiškėjos vertinimu, Pareiškėjos pasiūlymai turi būti nagrinėjama iš naujo, atsižvelgiant į žemiau nurodomus argumentus.

STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“ (toliau – Reglamentas) (redakcija, galiojanti nuo 2019-04-27) 28 p. numato, kad sankryžos ir sankirtos tarp įvairių kategorijų gatvių turi būti planuojamos **tik Reglamento 5 lentelėje nurodytu būdu**, o 5 lentelėje nurodyta, **jog B kategorijos gatvės su D kategorijos gatve susikirtimo vietoje gali būti numatyta tik skirtingų lygių sankirta (jokių tiesioginių įvažiavimų/išvažiavimų). Pagal Reglamentą kitoks sankryžų įrengimo būdas įmanomas jį pagrindžiant nepakankamu pralaidumu arba sudėtingo reljefo sąlygomis.**

Nepaisant vienareikšmiško reglamentavimo, rengiant Detaliojo plano sprendinius į reglamentavimą atsižvelgta nebuvo. Projektuojama Mykolo Lietuvos gatvė yra B kategorijos gatvė, tuo tarpu Noragiškių gatvė yra D kategorijos gatvė. Pagal reglamentavimą tokių gatvių susikirtimo vietoje turi būti numatoma skirtingų lygių sankirta. Tačiau analizuojant Detaliojo plano sprendinius matyti, kad juose nėra numatyta teritorija dviejų lygių sankirtos įrengimui, o Mykolo Lietuvos gatvės dalyje ties Noragiškių gatve yra numatoma įrengti šviesoforu reguliuojamą sankryžą. **Tokie Detaliojo plano sprendiniai tiesiogiai prieštarauja 2019-04-27 įsigaliojusiems Reglamento pakeitimams, kurie, kaip nurodyta, numato, jog B kategorijos gatvės su D kategorijos gatve susikirtimo vietoje gali būti numatyta tik skirtingų lygių sankirta, o ne tiesioginiai įvažiavimai/išvažiavimai).**

Akivaizdu, jog abi Reglamente nurodytos išimties, leidžiančios rinktis kitus nei nurodyti 5 lentelėje variantus, negali būti taikomos, nes reljefas nėra sudėtingas, tai yra iš esmės lygi vieta, o Mykolo Lietuvos gatvės, kaip B kategorijos gatvės, pralaidumas žymiai pablogės įrengus sankryžą su Noragiškių gatve.

Tiek pagal dabartinius, tiek pagal perspektyvinius teritorijų planavimo dokumentus numatyta, jog Noragiškių gatvė turi likti „D“ kategorijos gatve – tai lokalinės funkcinės ir kompozicinės ašys. Srautų paskirstymas į smulkias teritorijas, privažiavimai prie atskirų statinių ir kitų objektų, o ne tranzitinės gatvės. Tačiau Vilniaus miesto savivaldybė Atsakyme nurodo, kad šioje gatvėje tranzitinio eismo bus išvengta. Pasak Vilniaus miesto savivaldybės, pagal Reglamento 29 p. ir 6 lentelės reikalavimus įvažiavimai į A kategorijos gatvę (t. y. Geležinio Vilko g.) negalimi, dėl to nutiesus Mykolo Lietuvos gatvę Noragiškių gatvės laikina jungtis su Geležinio Vilko gatve turi būti nutraukta, kas panaikins galimą tranzitinio eismo galimybę.

Taigi, Vilniaus miesto savivaldybė nusprendė, jog Reglamentas, kurio pakeitimai įsigaliojo 2019-04-27, turėtų būti taikomas seniai suformuotoms sankryžoms, tačiau netaikomas naujai planuojamoms gatvėms ir jų sankirtoms. T. y. nusprendžia, kad teisės aktas gali būti taikomas atgal, tačiau neturi būti taikomas į ateitį.

Teisės teorijoje pripažįstamas principas *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja). Tai teisės norminiams aktams keliamas reikalavimas, kad juose įtvirtintos teisės normos negali būti taikomos juridiniams faktams ir teisinėms pasekmėms, įvyksioms dar iki šio akto įsigaliojimo. Šiuo principu siekiama užtikrinti teisinio reguliavimo bei asmenų teisinio statuso aiškumą, stabilumą. Subjektai turi žinoti, kokio elgesio iš jų yra tikimasi, reikalaujama, ir turi būti tikri, kad už teisės aktus atitinkantį elgesį jiems nebus taikomos teisinės poveikio priemonės vėliau pasikeitusio teisinio reguliavimo pagrindu. *Lex retro non agit* principas yra išvedamas iš Konstitucijos 7 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos nuostatos, kad „galioja tik paskelbti įstatymai“. Jis taip pat siejamas su Konstitucijos preambulėje įtvirtintu teisinės valstybės principu, vienu iš jį sudarančių elementu – teisinio saugumo reikalavimu. Taigi *lex retro non agit* yra konstitucinis principas, kuris kaip bendrasis teisės principas taikomas visose teisės sistemos posistemėse (teisės šakose). Reikalavimo, kad įstatymas neturi grįžtamosios galios, neatitinkantis reglamentavimas civilinių, administracinių ar kitų teisinių santykių srityje pažeistų teisinės valstybės principą ir būtų priešingas Konstitucijai (LR Konstitucinio Teismo 2001-01-11 nutarimas).

Taisyklė *lex retro non agit* – svarbus ir būtinas veiksnys užtikrinant teisės, įstatymų, teisinės tvarkos stabilumą ir tvirtumą, teisinių santykių subjektų teises, pasitikėjimą valstybėje priimtais teisės aktais. Teisės subjektas turi būti įsitikinęs, kad jo elgesys, atitinkantis tuo metu galiojančius teisės aktus, ir vėliau bus laikomas teisėtu ir nesukeliantiu jam neigiamų teisinių padarinių (LR Konstitucinio Teismo 1998-03-25 nutarimas).

Šiuo atveju, Vilniaus miesto savivaldybė, rengdama Detalų planą minėtu principu nesivadovavo ir vietoje to, kad Reglamentą taikytų planuojamai Mykolo Lietuvos gatvei ir kaip numato Reglamentas planuotų tarp B ir D kategorijos gatvių skirtingų lygių sankirtą, naujai įsigaliojusius pakeitimus taiko dar prieš pakeitimų įsigaliojimą seniai suformuoti sankryžai, ketindami ją panaikinti.

Pareiškėjos vertinimu, aukščiau išdėstyta patvirtina, kad Detaliojo plano sprendiniai prieštarauja teisės aktų reikalavimams dėl sankirtų ir sankryžų įrengimo, dėl ko Vilniaus miesto savivaldybė Pareiškėjos pasiūlymus turėtų išnagrinėti iš naujo.

Atsižvelgiant į išdėstyta, šiuo prašome Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos priimti sprendimą įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją pareiškėjos s.b. „Aušra“ pasiūlymus dėl apie 26,16 ha teritorijos detaliojo plano Mykolo Lietuvos gatvei tiesti sprendinių išnagrinėti iš naujo.

Apie priimtus sprendimus prašytume informuoti bendrijos valdybos pirmininką

Pagarbiai

**s.b. „Aušra“ valdybos pirmininkas
Saulius Staponkus**